

עין משפט
נר מצוה

גה א ב מיי פ"ד מהל' ערו"ס הלכה יג [יד]

סמג עשין טו:

ג [מיי] פ"ד מהל' פסולי

המוקדשין הל' א':

ד ה מיי פ"ד מהל' ערו"ס הלכה יג [יד] סמג עשין טו: גו ר ד מיי פ"ו מהל' צבורים הלכה ד:

גז ח מיי פ"ו מהל' בית

הצמורה הלכה יד ופ"ד

מהל' ערו"ס הלכה ד:

גה ט מיי פ"ב מהל'

מעשר שני וטע רבעי

הלכה ח סמג לארין קל':

מוסף רש"י

היו בה קדשים. עביר הנדחת, אינן נשרפין עט שללה. דמכזי שללה ולא עזל שמים, ומיחו מקרב לא קרבי מהוס דמכזי וזה רשעים תועבה, וסל קדשי מוצח הן ואפילו עולות ושלמים, נדבה ימותו. קדשי בדיק הבית יפדו. כשאר בדיק הבית והפדוה אותם יאכלס שהרי לא נאסרו, ולאז דידעו הוו רשעים תועבה ולא ירעו עד שיתאבזו וימכרו ויפלו דמיהס לנדזה: **אי הכי** **ט** **מדגני סיפא** **וכו'**. דקא מפליג בין קדשי מוצח לקדשי בדיק הבית: **ליפולג וליטני** **דזידה**. בקדשי מוצח עזמן בין קדשים קלים לקדשי קדשים: **דלמיהס אולא**. כדאמרין (תמורה ד' טו.) חמש חטאות מתות: **לא פסיקא ליה**. למיתני קדשי קדשים דעיר הנדחת ירעו דכיון דמתו להס אותס רשעים אי איכא חטאות שהפרישו בחייהס אזלי למיתה דכל חטאות שמתו צעליהס מתות במסכת הוריות (ד' ו.) מפרש טעמא אזל שאר קדשי קדשים כגון אשמות שמתו צעליהס ירעו: **דאיסנהו צעינייהו**.

דהן עזמן ודאי אינן קרבים משוס וזה רשעים תועבה: **אזל דהס**. דאיכא למימר ירעו ויפלו דמיהס לנדזה: **כיון דאיזשני**. ליכא הכא וזה רשעים תועבה: **ולא צהמס צבור ומעשר**. שאס היו צה צבורות או מעשר צהמה שהוא של ישראל וחולצו ודמו קרב אין מחרימין אותו עמה דלא מיקרי צהממה: **שלל שמים הוו**. ומשללה **ט** נפקא: **אלא צצעלי** שאין צהס חלק לגבוה אלא נאכלין לצעלים שללה נינהו אמאי אין מחרימין אותן עמה: **לעולס צצעלי מומין**. ואפ"ה אין **ט** נשרפין עמה דדרשין לקרא הכי צהממה למי שנאכל לצעלים צמורת צהממס יאלו אלו שיש להס שס לוו שאין נאכלים צמורת צהממס שאין אומרין צהמת עיר הנדחת אלא צהמת צבור ומעשר של עיר

קרב:

היו צה קדשי מוצח. כגון עולות ואשמות של רשעים צמוכה נהי

דלא קרינן צה את כל צהממה לפי חרב ^[דברים יג] דהא לא צהממה היא אלא צהמת שמים אלא מאיסותא הוא להקריב קרצנות של רשעים הללו

שהודחו הלכך ימותו כונסין אותן לכיפה ומאכלין אותן שעורין עד

שכריסן נצקעת דאפילו דמיהס אסור

כלקמן: **שנאמר כליל לה' אלהיך**

ל"ג: ר"ש אומר וכו'. לקמן מפרש

טעמא: **וצה רשעים תועבה**. ואפילו

דמיהן אסורין: **ור"ש הוא דאמר**.

צהוב ^[צ"מ ט:] קדשים שחייב צאחריותן

ממון צעלים הוא ויש צהס אזנאה

הלכך לענין עיר הנדחת נמי ממון

צעלים הוא ודייניניהו לפי חרב כשאר

צהמות שצמוכה והלכך אסורין דמיהן

צהנאה והאי דקאמר ימותו ולא אמר

שיחרירו אותה עממה משוס צבד

דאמר. **צפ"ק דצ"ק** **(ד' יב:)** ומעלה

מעל צה"ש לרצות קדשים קלים שהס

ממונו והואיל וממונו הס אסורים

צהנאה דאפילו דמיהן צהממס מיקרו

אזל קדשי קדשים **(ט)** **ט** **אמאי** ירעו דהא

ודאי הס עזמס אינס קרבים דוצח

רשעים תועבה אלא ירעו עד

שיתאבזו וימכרו ויפלו דמיהס לנדזה:

אי הכי **ט** **מדגני סיפא** **וכו'**. דקא

מפליג בין קדשי מוצח לקדשי בדיק

הבית: **ליפולג וליטני** **דזידה**. בקדשי

מוצח עזמן בין קדשים קלים לקדשי

קדשים: **דלמיהס אולא**. כדאמרין

(תמורה ד' טו.) חמש חטאות מתות:

לא פסיקא ליה. למיתני קדשי קדשים

דעיר הנדחת ירעו דכיון דמתו להס

אותס רשעים אי איכא חטאות

שהפרישו בחייהס אזלי למיתה דכל

חטאות שמתו צעליהס מתות במסכת

הוריות **(ד' ו.)** מפרש טעמא אזל

שאר קדשי קדשים כגון אשמות שמתו

צעליהס ירעו: **דאיסנהו צעינייהו**.

דהן עזמן ודאי אינן קרבים משוס

וצה רשעים תועבה: **אזל דהס**.

דאיכא למימר ירעו ויפלו דמיהס

לנדזה: **כיון דאיזשני**. ליכא הכא

וצה רשעים תועבה: **ולא צהמס**

צבור ומעשר. שאס היו צה צבורות

או מעשר צהמה שהוא של ישראל

וחולצו ודמו קרב אין מחרימין אותו

עמה דלא מיקרי צהממה: **שלל שמים**

הוו. ומשללה **ט** נפקא: **אלא צצעלי**

שאין צהס חלק לגבוה אלא

נאכלין לצעלים שללה נינהו אמאי

אין מחרימין אותן עמה: **לעולס**

צצעלי מומין. ואפ"ה אין **ט** נשרפין

עמה דדרשין לקרא הכי צהממה

למי שנאכל לצעלים צמורת צהממס

יאלו אלו שיש להס שס לוו שאין

נאכלים צמורת צהממס שאין

אומרין צהמת עיר הנדחת אלא

צהמת צבור ומעשר של עיר

חלק

פרק אחד עשר סנהדרין

הנדחת: **ופליגא**. הא דרצינא אדשמואל דאמר שמואל עלה דהא

מילתא דר"ש כי הוה קשיא לן צמאי עסקיןן היו ממרץ הכי הכל

קרב והכל נפדה: **מאי קאמר ה"ק**. כל שהוא קרב לגבוה כשהוא

תס וכשהוא צעל מוס לריץ פדייה כגון שאר קדשים קלים חוץ ממעשר

צהמה וצבור הנהו משללה נפקא

דאין מחרימין אותס עמה דהואיל

וצריכי פדייה צמומן שלל שמים קרינן

ציה ופליג עליה דת"ק דאמר קדשים

קלים ממון צעלים הוא: **וכל שקרב**

כשהוא סס ואינו נפדה כשהוא צעל

מוס. אלא נאכל לצעלים כגון צבור

ומעשר ההוא לאו שלל שמים מקרו

ואפילו צתמותן ולא מצי למפרך והא

צתמותן שלל שמים הוא שהרי נאכל

צמומו והלכך אטטריך צהממה למעוטי

צבור ומעשר תמימים דמשללה ליכא

למעוטיניהו והיינו פליגא דאיחו מוקי

לה אפילו צתמימים דקסבד צבור

ומעשר צעלי מומין צהממה קרינא ציה

וצסייף: **טרומה ציד ישראל**. שעדיין

לא נתנה לכהן דאפילו אותו ישראל

רשע הוא תרומה צצידו אינה נשרפת

עס שאר שללה דהא לאו ידידיה הוא

דשמא היה נתנה לכהן דריק צצחוצה

לה הלכך אינה נשרפת דהיינו כפקדון

דעיר אחרת ואתנהו צגוה דאמר

לעילא דמותרין ונהי דצאכילה לא שרינא

לה דשמא היה נתנה לכהן רשע

שצמוכה הלכך ירקצו. אזל תרומה ציד

כהן דממוניה הוא תשרף: **וקסני יגנוו**.

אע"ג דממוניה הוא לא אמר תשרף:

אלא טרומה ציד כהן. דממוניה הוא

ולא מולליןן צה כולי האי הואיל וקדש

הוא: **לכהן שצציר אחרת**. כלומר

לכהן שלא הודח עמהן: **אזל צגצולין**.

שאין לה הימר אכילה אלא צפדייה דר"ה

פטורה מן החלה דממון צגוה הוא. ל"א

אזל צגצולין דאין לה הימר אכילה

צשעת חיוב חלה דהיינו צשעת גלגול

העיסה לא קרינא ציה ראשית

עריסותיכס (צמדנד טו) ואפילו פדהא

לאחר מיכן פטור מן החלה: **י' דברים**

נאמרו צירושלים. צפ" מרובה (צ"ק פב:)

חשיב להו: **אלא צעיר אחרת ואסקו**

לגוה. שהיה אותו מעשר שני של

אחד מצני עיר הנדחת והעלו אותו

לירושלים קודס שהודחה ואח"כ הודחו

אס כן אמאי יגנוו לשמרו נמי צאכילה

דהא קלטניהו מחילות דהיינו חומה: **אלא**

לאו צגצולין. ולא מעו ליה וקתני

יגנוו ואינו יוצא לישרף צתמיה: **ואס**

איחא דצגצולין לד"ה ממון צגוה הוא

לשתי נמי צאכילה אלא לאו ממון

הדיוט הוא ונהי צצשריפה לא משוס

זילותא: **לעולס דעיר הנדחת ואסקיה**

לגוה. דקאמרת לשמרו נמי צאכילה

דהא קלטוהו מחילות: **הכא צמאי**

עסקיןן כשנטמא. דלאו צר אכולי

צטומאה הוא דכתיב (דברים כו) לא צערתי

ממנו צטמא ולקמן [ק"ג]. פריך מאי

איריא עיר הנדחת אפילו צחוצה לה:

ואפילו צירושלים. לאחר שנכנס ואע"ג

דדרשין (דברים יד) כי ירחק ממך

המקום וצרת הכסף צידך צרחוק מקוס

אתה פודה וצר ולא צקרוצ מקוס:

ואין שאס אלא אכילה. וה"ק קרא כי

ירחק ממך המקוס או כי לא מוכל

לאוכלו שנטמא וצרת הכסף צידך:

צלקוט. שכבר הוציאה צהוצאה לכסף

ומעשר ונתנהו ציין ושכר וכשר ונטמא אותו לקוח דההוא לית ליה פדייה וכי קאמר ר"א צמע"ש גופיה שהעלה פירות מע"ש לירושלים ונטמאו:

ולייפרקיה

מסורת הש"ס

(א) לעיל מו. [מוסף פ"ד,]

(ב) [תמורה ח. ע"ש,]

(ג) צ"מ טו., (ד) צ"ק יב:

(וע"נ, ט) גבי רש"י ירעו

(וכנ"ל, ו) [לפי גירסת רש"י

דלעיל צ"ל ירעון, ו] (ז) צ"ל

צהממה, ח) [תמורה ח.

ע"ש, ט] [במוס' דצבורות

דף לא. ד"ה חוץ וכו' משמע

דגרסי הכא צכוגול כמו

דקיים הש"ס צתמורה ח.

דמג כל פסולי המוקדשין

נמכרין צאטליו חוץ מן

הצבור והמעשר ע"ש אכל

מפרש"י דהכא דר"ה לעולס

צצעלי מומין וכו' מוכח דלא

גריס להא דמגן כי' ומשוס

הכי פירש"י דהא יאלו אלו

שיש להס שס לוי ודינא

הוא דמשני לה הכי כאן אכל

בתמורה ח. סתמא דש"ס

מימי להא דמגן כל פסולי

וכו' ולא ס"ל כרינא צפי

(הה"ל, ו) א"ו משנה אלא

בריחא ועיין רש"ל,

(ז) סוכה לה: פסחים לח.

(ע"י מולין פו: מוס' ד"ה

מגן הכהן, ט) [קדושין כד.

וע"נ מוס' (ט) (ע"י מוס'

קדושין עג: ד"ה איחו

(ומוס' צבורות ט: ד"ה ומגן

וע"י היטב מוס' סוכה לה.

סדיה לפי, ז) (צ"ק פב:,

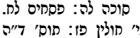
ט) צ"מ ג. פסחי' לו: מכות

(יט, ט) [ויקרא ה, ט] (ז"ל

מאין, ז) (ז"ל אדמני,

ק) [דברים יג, ר] כ"א

נהגין, ט) (ע"ש,]

תורה אור השלם

1. זבֿח רשעים תועֿבה

אִף כִּי בָקוּהָ וּבִיֿאָהָ

משלי כא כו

2. וְכִי יִרְבֶּה מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ

כִּי לֹא תוֹכֵחַ שְׂאוֹתָי

יִרְחַק מִמֶּךָ הַמִּקּוֹם אֲשֶׁר

יִבְרֹךְ יי אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם

שְׁמוֹ שָׁם כִּי יִבְרָךְ יי

אֱלֹהֶיךָ: דברים יד כז

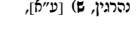
3. וַיֵּשֶׁא מִשָּׁאת מֵאֵת

פְּנֵי אֱלֹהִים וַתֵּרֶב מִשָּׁאת

בְּנִימָן מִמִּשְׁאֵת בָּלָם

וַחֲשׂוֹן יִדּוֹת וַיִּשְׁתַּח וַיִּשְׁכַּר

עַמּוֹ: בראשית מג לד

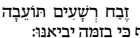

גליון הש"ס

גכ' ופי שנאכל בתורת

בהמתך. ע"י וצחיס דף עה

ע"צ מוס' ד"ה המפיס:

הגהות הב"ח

(א) גכ' ת"ר היו צה

קדשים קדשי מוצח כל"ל

ומינת קדשי ממקד:

(ב) רש"י ד"ה ואלצינא דרי

יוסי וכו' קדשי קדשים ירעו

כל"ל ומינת אמאי נמחק:

מסורת הש"ס

א) פסח'י ל': לז. מ"ש פ"ג מ"י נבי"מ עג: וזכים מעג].
ב) כ"מ שס מכות כ. נשיין מוס'. כ"מ עג: ד"ה לא פלוג]: ג) לעיל ע"א.
ד) מ"ק ג]. ה) נ"ל חרס' היא וכל אשר בה לה'].
ו) מוספ' פ"ח ד].
ז) מחספתא ש[. ח) נבעי' לימא[. ט) נלעיל קב:].
י) א"ל אחאב]. יא) נ"ל יהיה השמים האלה טל וכו'.
יב) חולין ה. טז) תענית ב. טז) נ"ל משנה].
יג) בשחיטת חולין לא נמלא חמס' כז"מ עג: ד"ה והא אמר רבא מבב ש"י על כוון וזיין מבב' מכות].
יד) נדחא לאו רש"ש].
טו) נ"ל לא. טז) נער רש"י שבת לג. ד"ה לא ישמח].
יז) נבעי': כל האצות, ר) נמנות רש"ש]. ט) נ"ל אחר ד"ה דמבב].

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה א"ל מחיות וכו' ולענין עיר הנדחת מצי שלא היא נשפיה. מלת בשפיה נמחק וי"צ בנניה:

מוסף רש"י

הלכות בכסף מעשר שני. בירושלים. כדמכז ומתנה הכסף בכל אשר תחיה נפש וגו' (פסחים יז.). פירה. דלמימא למימס' פדיונו (טו.). יקבר. כל לקוח בכסף מעשר שני שנטמא, מוס' דקלישא קדושתיה ולא אלס למימס' פדיוניה (טו.). מחיצה לאכול לקלוט דאורייתא דרבנן. מחיה שחמרה בתורה לא הוצרכה אלא לאכול בתוכה, ושחמרו כנשנס מחיות קולטות אותם מנפשות עיר אס יאל, דרבנן היא (י"ב ג:) דמשקלוטו מחיות שזכ אינו נפסה (פסחים יז.). אפילו מזוזה אחת. וכל שכן אחד מן החומשין או ספר מכל הניבויס שאזכרת השם כמותו שם, ולא קרינא ציה את כל שללה ושרפת (דעיר ש.). לא נמסרו לשליח. היינו שלא נמסרו לשליח אחד ביעד (תענית ב.). אחא איהו ואליהו כו'. הנלוו אליהו ואחאב לנחם את חזאל בנבלו, אחר אחאב נאליהו אפשר שקללת התלמוד נתקיימה וקללת משה רבינו לא נתקיימה, שנאמר וסרתם כו' וכרי כל ישראל עיניכם ע"ז ואין גשמים נעדרים, מיד ויחמר אליהו כו' (מ"א י"א).

חרון ערך מסכת סנהדרין

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

פסוק מפרש את חלקי חמץ

פסוק מפרש את חלקי חמץ

וּלְיַפְרָקֵיהּ. כלוליה. ומשני כר"י דאמר לא אליס למתפס פדיונו צההיא ו) מנה גופא במס' מעשר שני (פ"ג מ"י) והיינו נמי מעשר שני דקאמר יגזו צקצורה: **אלא לעולם**. במעשר שני דעיר הנדחת טעור ואסקוה לגוה דקאמר לשתרי צאכילה דהא קלטוהו ממחיות אחר שנכנס לחומת ירושלים: **דאמר רבא**. ט) בשחיטת חולין פ' צהמה המקשה (דף סח:): **מחיות לאכול דאורייתא**. מן המורה מצוה לאכול לפנים מן החומה: **אכל מחיות לקלוט**. שהיו מחיות קולטות בין לענין פדייה בין לכל ענין מדרבנן הוא וכי גזור רבנן דתיהי קליעת מחיות למעשר דשז אינו יכול לפדותו א| ולענין עיר הנדחת נמי שלא יחא בשפיפה היכא דלימנהו מחיות: **דכסיז ואצדנס**. את שנס מן המקום ההוא וגו' וסמך ליה לא מעשון כן לה' אלהים וצמזמה הואיל וכתיב צה אזכרות אי אפשר לשרפה משום קרא דלא מעשון כן ואנן צעינן שללה וליכא דהאי"ש שלל שמים הוא: **כלל בעשה ופרט בלא מעשה**. כגון והיתה תל עולם (דברים יג) כלל דאפילו גנות ופרדסים לא מעשה אלא תהיה תל עולם שהוא עשה לא תצנה עוד (שם) צנין צמים והוא לא מעשה אין דנין אותו בכלל ופרט לומר אין בכלל אלא מה שבפרט דלא מעשה פירוש הוא כלומר והיתה תל עולם לצנין קאמר אצל לגנות ופרדסים שרי אלא תרי מיילי קאמר קרא דלא אמרינן פירוש קמפרס אלא מיילי מיילי קאמר והיתה תל עולם לגנות ופרדסים לא תצנה לא תצנה עוד כל צניינן שצעולס ואפילו לגנות ופרדסים לא תצנה עוד ודרשינן ליה לדבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יאל אלא ללמד על הכלל כולו יאל ולומר צנין בכלל היה ולמה יאל להקיס לך מה צנין מיוחד שהוא יסזב צני אדס אף כל צנין כגון גנות ופרדסים ט) (לישנא אחרינא) ור' יוסי הגלילי סבר אין דנין כר' אצין ודריש הכי והיתה תל עולם מכל מיילי שלא יעשה צה שזס דצר ולא תצנה עוד דמשמע צנין צמים אשמועינן לאו צצנין צמים וגנות ופרדסים איסור עשה הוא דאיכא. כך שמעתי: ר"ע סבר דנין דלא כר' אצין: **דכ"ע איס לכו דר' אצין**. ואפילו ר"ע והא דקאמר דעיר הנדחת נעשית גנות ופרדסים לאו משום דצעלמא לית ליה דר' אצין דודאי מלמא קא מפרשי והיתה תל עולם צמאי צצנין צמים דלא תצנה עוד לא משמע ליה צכל צניינן דקסצר עוד לכמו שהיתה משמע כלומר לא תחזור ולא תצנה עוד משמע כגון שהיתה מתחלה לא תצנה עוד אצל נעשה גנות ופרדסים: **ומר סבר עוד לגמרי משמע**. כגון דאמר לעולם ועד ועוד לשון ועד הוא ט) שלא תצנה לעולם לשזס דצר לא לצנין צמים ולא לגנות ופרדסים לא תצנה עוד: **מחוצרין מוסרין**. דתקצון ושרפת אמרה רחמנא (דברים יג) מי שאינו מחוסר אלא קציה ושריפה יאל זס שמחוסר תלישא וקציה ושריפה: **וכל אשר צה**. אפילו אילנות מחוצרין אשר צה נאסרין: **ה"ג וישבע יהושע לאמר ארור האיש וגו'**. וקרא קדריש ואולי צצכורו ייסדנה ובצעירו י"צ דלחיה וכשיעמיד דלחיה ימות צנו הקטן: **לא יריחו על שם עיר אחרת**. שלא יצנה יריחו ויסצ שמה על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו שאפי' צנה עיר אחרת וקראה יריחו אסור לצנותה שאפי' שם יריחו ימחה לעולם וכתיב צימיו צנה חיאל צית האלי את יריחו צימיו של אחאב ועל שעצר על האלה קרי ליה צית האלי: **אס יריחו**. ולא יריחו עצמו צנה אלא עיר אחרת על שם יריחו שקראה לה יריחו ולא אחפרש הא מנלן: **צאצירס צכורו יסדה**. אצירס רשע כשמת אצירס הרשע לא היה לו לחיאל ללמוד שלא לצנות את יריחו: **אצירס ושגזב מאי עזזר**. דקרי להו רשעים: **אינו יודע שגזב צעירו**. מילמא צאנפי נפשיה הוא ולמדדשא. ממשמע שנאמר צאצירס צכורו אינו יודע שגזב צעירו אלא מה ת"ל שגזב צעירו שהיה קוצר והולך מאצירס ועד שגזב שהוא צעיר מכלס: **אחאב שושצינו**. איהצו של חיאל היה אחאב: **צי עמיא**. וי"א צי טעמא צית האצל שנטעימיס אותו דצצירס לנחמו. וצכמה דוכתין כתיב צבראשית רצה טמיא צלא עיי"ן לשון אצל: **על כל פנס ופנס**. שורה וערוגה ומקוס גצוה הוא: **ולא שציק מיטרא מיוז ומסגד**. שהיה הלכלוך הולך וגדל מרזב הגשמים האצין לעולם שאין מניחין לילך להשתחחות לעצזדת כוכבים מתוך דרכיס מלוכלכות צטיט: **מיד ויחמר אליהו חי ה' אס יהיה השנים האלס מטר וגו'**. האי קרא סמוך לקרא דחיאל צית האלי: **אקלידא דמטרא**. מפתח של מטר: **כיון דחוא**. הקצ"ה דאיכא צערא צעלמא א"ל הקצ"ה לאליהו לך צרפתה לגלגל הדצר שיחזיר לו מפתח של מטר כדקא מפרש ואזיל: **שלא מפתחות לא נמסרו ציד שליח**. על אוצרוץ של הקצ"ה יס מפתחות ומסרס ליד שלוחיס הממונים אלא צידו הס ולא רצה יס לו צידו שלא מינה שליח עליהס מצראשית אלא צידו הס ולא רצה למסורי) שליח עליהס וקאמר הקצ"ה לאליהו אותס ג' מפתחות עצכתי צידי מצראשית ולא מניתי שליח עליהס אלא אותך שעשיתי ממזנה על אחת מהס ועתה תשאל מפתח שני יחמרו שנים ציד תלמיד ואחד ציד הרצ: ט) **דערקיה לגליה**. סקתס שער שלו ואצדיה למפתחיה שלא נפתח השער של מטר על ידו: **דכחצ לך הריאס אל אחאב**

קיג.

וּלְיַפְרָקֵיהּ^א דתנן אהלכות בכסף מעשר שנטמא יפרה כר"י דאמר יקבר אי הכי מאי איריא עיר הנדחת אפילו דעלמא נמי אלא לעולם בטהור וכגון דנפול מחיצות וכדרבא^ב דאמר רבא צמחיצה לאכול דאורייתא ילקוט דרבנן וכי גזור רבנן כי אתנהו למחיצה כי ליתנהו למחיצה לא: כתבי הקדש יגזוו: מתניתין דלא כר"א^ג דתניא ר"א אומר כל עיר שיש בה אפי' מזוזה אחת אינה נעשית עיר הנדחת ושנא^ד ושרפת באש את העיר ואת כל שאלה כליל והיכא דאיכא מזוזה לא אפשר דכתיב^ה לא תעשון כן לה' אלהיכם: ר"ש אומר אמר הקב"ה וכו': לימא בדר' אבין א"ר אילעא קמיפלגי^ו דא"ר אבין א"ר אילעא כל מקום שאתה מוצא כלל בעשה ופרט בלא תעשה אין דנין אותו בכלל ופרט דמר אית ליה דרבי אבין ומר לית ליה דרבי אבין לא דכ"ע אית להו דר' אבין והכא בהא קמיפלגי מר סבר עוד לגמרי משמע ומר סבר עוד לכמה שהיתה: אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסים: ת"ר יהיו בה אילנות תלושין אסורין מחוברין מותרין של עיר אחרת בין תלושין בין מחוברין אסור מאי עיר אחרת אמר רב חסדא ויחור דכתיב^ז והיתה העיר^ח חרם לה'^ט וישבע יהושע בעת ההיא לאמר ארור האיש לפני ה' אשר יקום ובנה את העיר הזאת את יריחו בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה תניא^י לא יריחו על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו דכתיב^{יא} בנה חיאל בית האלי את יריחו באבירם בכורו יסדה ובשגזב צעירו הציב דלתיה בכורו יסדה ואלו ללמוד בשגזב צעירו היה לו ללמוד רשע לא היה לו ללמוד בשגזב צעירו היה לו ללמוד אבירם ושגזב מאי עבוד^{יב} (מאי קאמר) ה"ק באבירם בכורו היה לו ללמוד לאותו רשע בשגזב צעירו ממשמע שנאמר באבירם בכורו אינו יודע ששגזב צעירו מה ת"ל שגזב צעירו מלמד שהיה מקבר והולך מאבירם עד שגזב אחאב שושביניה הוה אתא איהו ואליהו למשאל בשלמא בי טמאי יתיב וקאמר דילמא כי מילט יהושע הכי למ לא יריחו על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו א"ל אליהו אין אמר ליה השתא לושתא דמשה לא קא מקיימא דכתיב יסרתם ועבדתם וגו' וכתיב וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים וגו' וההוא גברא אוקים ליה עבודת כוכבים^{יג} על כל תלם ותלם ולא שביק ליה מיטרא דמיזל מיסגד ליה לושתא דיהושע תלמידיה מקיימא מיד^{יד} ויאמר אליהו התשבי מתושבי גלעד יחי ה' אלהי ישראל אם^{טו} יהיה טל ומטר וגו' בעי רחמי והבו ליה אקלידא דמטרא וקם ואזל^{טז} ויהי דבר ה' אליו לאמר לך מזה ופנית לך קדמה וגסתרת בנחל כרית^{טז} והעורבים מביאים לו לחם ובשר בבקר וגו'^{טז} מהיכא אמר רב יהודה אמר רב מבי טבחי דאחאב^{יז} ויהי מקץ ימים ויביש הנחל כי לא היה גשם בארץ כיון דחוא דאיכא צערא בעלמא כתיב^{יח} ויהי דבר ה' אליו לאמר קום לך צרפתה וכתיב^{יט} ויהי אחר הדברים האלה חלה בן האשה בעלת הבית בעא רחמי למיתן ליה אקלידא דתחיית המתים אמרי ליה^כ שלש מפתחות לא נמסרו לשליח של חיה ושל גשמים ושל תחיית המתים יאמרו שנים ביד תלמיד ואחת ביד הרב אייתי הא ושקיל האי דכתיב^{כא} לך הראה אל אחאב [ואתנה] מטר דרש ההוא גלילאה קמיה דרב חסדא משל דאליהו למה הדבר דומה לגברא דטורקיה לגליה ואבדיה למפתחיה דרש ר' יוסי בצפורי אבא אליהו קפרן

כך עשה אליהו נעל לשערי מטר ולצוק אצד המפתח של גשמים ואסנה מטר. ולא כתיב ותן מטר: אלא אליהו. חציני וגדולי:
היה

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

היה

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

חציני וגדולי: חציני וגדולי:

קיג:

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

(א) (תוס' סוטה פ"ו), (ב) ברש"י שבע"י. אתה מקפיד,

היה קפדן. שבעס על אחאז ואמר חי ה' אם יהיה השנים האלה טל ומטר ומ"ו א"י : **איכס"י מיניה**. שהיה רגיל למיתי לצי מדרשו כל יומא ולא אתא בתלתא יומי: א"ל. ר' יוסי: הא דקמא דקא קפיד מר. הרי על דבר זה שאמרתי עליך ט' קפיד שלא באת אלי ג' ימים מקפדנות שקלפת עלי: **מפני הרעה**. קודם שתבא הרעה הנדיק נאסף מכלל דכיון שמת הרעה בזה: אבל לדיק נא לעולם פסקה הרעה שנאמר **זה ינחמנו**:

הדרן עלך כל ישראל וסליקא לה מסכת סנהדרין

נפטר מן העולם רעה באה לעולם שנאמר ”הצדיק אבר ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק צדיק בא לעולם טובה באה לעולם שנאמר ”זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו:

הדרן עלך כל ישראל יש להם חלק וסליקא לה מסכת סנהדרין

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

”הִדְרֵן עֲלֵךְ מַסֶּכֶת סְנֵהֲדִרִין וְהִדְרֵךְ עֲלֵן. דַּעְתָּן עֲלֵךְ מַסֶּכֶת סְנֵהֲדִרִין וְדַעְתָּךְ עֲלֵן. לֹא נִתְנָשִׁי מִיְנֶךָ מַסֶּכֶת סְנֵהֲדִרִין וְלֹא תִתְנָשִׁי מִיָּנֵן לֹא בַּעֲלָמָא הֵדִין וְלֹא בַּעֲלָמָא דְאַתִּי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹּהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהִיא תוֹרַתְךָ אֲמִנוּתָנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּתְהִיא עִמָּנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. (** חֲנִינָא בַר פֶּפְא רְמִי בַר פֶּפְא נַחְמֵן בַר פֶּפְא אַחָאי בַר פֶּפְא אַבָּא מְרִי בַר פֶּפְא רַפְרָם בַר פֶּפְא רְכִישׁ בַר פֶּפְא סוּרְחַב בַר פֶּפְא אַדָּא בַר פֶּפְא דְרוּ בַר פֶּפְא:

הַעֲרַב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיָ בָּלָנוּ אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ: מֵאוֹיְבֵי תַחֲבֻמְנִי מִצּוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: יְהִי לְבִי תָמִים בַּחֲקִיךָ לִמְעַן לֹא אִבּוֹשׁ: לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתִנִּי: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ לְמִדְנֵי חֲקִיךָ: אָמֵן אָמֵן אָמֵן סֵלָה וְעַד:

מודים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹּהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁשִּׁמַּתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שִׁמַּתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרֻנוֹת. שְׁאֲנוּ מְשֻׁפְּיִמִּים וְהֵם מְשֻׁפְּיִמִּים. אָנוּ מְשֻׁפְּיִמִּים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁפְּיִמִּים לְדְבָרִים בְּטָלִים. אָנוּ עֹמְלִים וְהֵם עֹמְלִים. אָנוּ עֹמְלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאִינָן מְקַבְּלִים שְׂכָר. אָנוּ רֹצִים וְהֵם רֹצִים. אָנוּ רֹצִים לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא וְהֵם רֹצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנַאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידִם לְבָאָר שְׁחַת אֲנָשִׁי דְמִים וּמִרְמָה לֹא יַחֲצוּ יְמִיהֶם וְאֲנִי אֲבַטַח בָּךְ:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי בָשָׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִים מַסֶּכֶת סְנֵהֲדִרִין בֵּן תַּעֲזֹרְנִי לְהַתְחִיל מַסֶּכְתוֹת וּסְפָרִים אַחֲרִים וּלְסִימָם לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוּת כָּל הַתַּנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים יַעֲמוּד לִי וּלְזַרְעִי שְׁלֹא תִמּוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זֹרְעִי וְזֹרַע זֹרְעִי עַד עוֹלָם. וְתִתְקַים כִּי בְהַתְהַלֵּכְךָ תִּנְחָה אוֹתָךְ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחֲךָ. כִּי כִי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים: אוֹרְךָ יָמִים בְּיַמִּינָהּ בְּשִׁמְאַלָּה עֲשֵׂר וּכְבוֹד: יְיָ עוֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בַּעֲלָמָא דִּהוּא עֲתִיד לֵאתַחֲדָתָא, וְלֵאחֲתָא מִתִּיא, וְלֵאסְקָא לַחֲיֵי עַלְמָא, וְלִמְבְּנָא קְרֵתָא דִּירוּשָׁלַם, וּלְשַׁכְּלַל הֵיכְלִיהּ בְּגוּזָה, וּלְמַעַקֵּר פּוּלְחָנָא נּוֹכְרָאָה מֵאַרְעָא, וּלְאַתְבָּא פּוּלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרִיהּ, וְיִמְלִיךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהּ וַיִּקְרִיהּ, וְיִיצַמַח פְּרָקְנָה וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבזִמָּן קָרִיב, וְאַמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמָהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא. יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלָּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמָהּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא דְאַמְיָרִין בַּעֲלָמָא, וְאַמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מֵאן דַּעֲסָקִין בְּאוּרִיתָא, דִּי בְּאַתְרָא (קְדִישָׁא) הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא חַנָּא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכִי וּמְזוֹנֵי רוּיַחִי וּפְרָקְנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְאַמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוּמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאַמְרוּ אָמֵן:

^[*] פי' הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג,

^[**] בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.